

VARIA

– KONFERENCIABESZÁMOLÓ –

A MAGYAR RENDÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
TELEPÜLÉSBIZTONSÁGI TAGOZATÁNAK ELSŐ ONLINE
SZAKMAI ESTJÉRŐL

2023. november 29-én került sor online térben a Magyar Rendészettudományi Társaság Településbiztonsági Tagozatának első Településbiztonsági Szakmai Estjére. A Magyar Rendészettudományi Társaságon (MRTT) belül 2023. március 28-án jött létre az új, Településbiztonsági Tagozat (TBT), amelynek fő célkitűzése olyan szakmai támogatás nyújtása a helyi önkormányzatoknak, amelynek eredményeként a települések hatékonyabban láthatják el a település közbiztonságával kapcsolatos, részben kötelező feladataikat.¹

A frissen alakult Tagozat kissé talán rendhagyó, online szakmai estje iránti érdeklődést mutatja, hogy csaknem 30 résztvevő vett részt az alkalmon annak ellenére, hogy betegség és külföldi tartózkodás miatt többen távolmaradásra kényszerültek. A Szakmai Est résztvevőit a Tagozat elnöke, Bacsárdi József, Herman Gábor elnökségi tag és Veres Zoltán, a Tagozat titkára köszöntötték.

Az első előadást Hermann Gábor elnökségi tag tartotta, Az önkormányzati rendészeti jogszabályok helyzete és perspektívái címmel. Az előadó jelezte, hogy előadása Bacsárdi József egy korábbi, hasonló tárgyú előadásán alapul. Az előadás fókuszában a területet szabályozó egyes jogszabályok módosítására irányuló javaslatok álltak, amelyek lényege az alábbiakban foglalható össze:

- a) a 2012. évi CXX. törvény tekintetében: az elektromos sokkoló és szolgálati maroklőfegyver használatának lehetővé tétele az egyes rendészeti feladatot ellátók számára, elsősorban önvédelmi célokból;
- b) a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény kiegészítése javasolt, lehetővé téve szolgálati járandóságban részesülő mezőőr, közszolgálati jogviszonyban korlátozás nélkül történő foglalkoztathatóságát;

¹ A Tagozat feladatait, tevékenységét illetően részletesebben ld. a Tagozat honlapját: <https://www.telepulesbiztonsag.hu>

- c) 1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről: a b) pontban írtakhoz hasonlóan szükséges lenne a közszolgálati jogviszonyra vonatkozó – elsősorban képzettségi – korlátozások alóli mentesítés a közterület-felügyelők alkalmazása esetén.

Az előadást követően az első kérdést Weil András (Közterület-felügyeleti osztályvezető, Budapest Főváros XIII. Kerületi Közterület-felügyelet) tette fel arra vonatkozóan, elképzelhető-e, hogy a mezőőrök szolgálati maroklófegyvert kapjanak?

Utasi Krisztián, az Agrárkamara agrárigazgatási csoportvezetője elmondta, hogy az Agrárkamara a mezei őrszolgálatokkal kapcsolatos nyilvántartási feladatot látja el, illetve az állami hozzájárulás elbírálásával foglalkoznak. Problémafelvetésében rámutatott: nagyon sok olyan önkormányzat van, amely a gazdálkodóktól mezőőri járulékot szed be, ami adók módjára behajtható köztartozás, így jogos elvárás, hogy legyen kézzelfogható mezőőri szolgálat. A felvetés alapja, hogy egyes településeken a mezőőrt nem mezőőri tevékenységre alkalmazták. Másik tapasztalt probléma, ami az előadásban is felvetett önvédelmi fegyverrel való ellátás megalapozottságát támasztja alá, hogy jelentkeztek náluk gyakorló mezőőrök azzal, hogy folyamatos veszélyérzettel látják el feladatukat, mivel kövekkel dobálták meg őket, vagy bottal, fejszével fengették. Az utánpótlással kapcsolatos egyik sarkalatos problémaként jelölte meg az alacsony juttatásokat: jelenlegi besorolásuk alapján nagyon alacsony a jövedelmük, még a közszolgálatban tapasztalható helyzethez viszonyítva is.

A felszólaló végül rámutatott az integrált modellel kapcsolatos veszélyekre egy konkrét panasz kapcsán, melyben a panaszos sérelmezte, hogy valójában nem történik mezőőri feladatellátás. Ezért hasznos lenne egy olyan útmutató az önkormányzatoknak, hogy hogyan valósítsák meg az integrált modell megfelelő működtetését.

Csordás László, Tiszalúc nagyközség alpolgármestere előljáróban elmondta: jelenleg egy mezőőrt foglalkoztatnak, aki 4800 hektár külterületen lát el autós járőrszolgálatot. Ő maga egyetért az integrált modell bevezetésével, ugyanakkor azzal szembeültek, hogy a jelenlegi mezőőrök nem rendelkezik érettségivel, márpedig az integrált modell esetében irányadó a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény, mely ezt egy alapfeltételként határozza meg.² Tehát a jelenlegi mezőőrök az integrált modellben ilyen módon nem alkalmazható. A fegyverhasználattal kapcsolatban Csordás László a löfegyver használatot nem, a sokkoló használatát támogatja és felvetette, hogy a mezőőrök jelzése alapján szükség lenne a járőrözéshez használt gépkocsi nyomkövetővel való felszerelésére.

A következő hozzászóló, Kovács Sándor rendőr ezredes rámutatott: amikor 2012-ben megjelent a rendészeti feladatok ellátókat szabályozó törvény,³ s látták azt, hogy mennyiféle rendészeti feladatot ellátó személy van, tudták, hogy nemcsak oktatás terén, hanem a gyakorlatban is milyen nehéz lesz megértetni, hogy a különböző önkormányzati, rendészeti körbe tartozó rendészeti feladatok ellátók, illetve más, a közigaz-

² Ld. a 2011. évi CXCV. törvény a közszolgálati tisztviselőkről (Kttv.) 39. § (1) bekezdés c) pontját.

³ 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatok ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról.

gátás körében rendészeti feladatot ellátók milyen rendészeti jogosítványokkal bírnak és milyen kényszerítő eszköz használati jogosítványokkal bírnak. Ezért egységesebben történhetne ezeknek a személyeknek mind a rendészeti jogosítványaira, mind pedig a kényszerítő eszköz használatára vonatkozó szabályozása.

Uzsoki Gábor, a Budakörnyéki Közterület-felügyelet intézményvezetője a közterület-felügyelőknek a lőfegyverrel és sokkolóval történő ellátása kapcsán elmondta: a sokkoló csak akkor hat, ha mind a két elektróda betalált. Ha csak az egyik, akkor a hatása kérdéses. Ezért a lőfegyver használatával kapcsolatban egy gumilövedékes lőszer használatára tett javaslatot.

Hermann Gábor rámutatott: a legmagasabb szintű, jogszabályban rögzített elvárásrendszer pillanatnyilag is a közterület-felügyelővel szemben támaszt olyan követelményeket, amire lehet építkezni és számos garanciát is magában foglal. Mind a foglalkozás-egészségügyi, mind az iskolai végzettség tekintetében, mind az alkalmazható jogosítványok vonatkozásában most is a közterület-felügyelő az, aki a legnagyobb mozgástérrel rendelkezik, és a legmagasabb elvárás rendszernek kell megfelelnie.

A következő előadó, Bacsaárdi József *A településbiztonság kialakításának önkormányzati eszközei* címmel tartott előadását megelőzően megköszönte az elmúlt óra értékes hozzászólásait, innovatív javaslatait. A településbiztonság értelmezése kapcsán rámutatott, hogy az olyan, mint egy mozaik, amit sok elemből kell összerakni; magában foglalja az önkormányzati rendszert is, illetve magában foglalja a településüzemeltetés biztonságát is. Az előadó elmondta, hogy 43 településbiztonsági indexet dolgoztak ki az elmúlt időszakban, és úgy gondolják, ezekkel leírható az, hogy melyek azok az összetevők, amelyek alapján az adott település biztonságosnak tekinthető. A helyi közbiztonság egy kooperációs termék, több szereplő együttes tevékenysége. Vitán felül állóan a legfontosabb aktor a helyi biztonság alakításában a rendőrség, hiszen megfelelő eszközei és felkészültsége van, és meg van hozzá jó eséllyel személyi állomány is. Az önkormányzat pedig tud tenni azért, hogy több rendőrt csábítson a közterületeire: jó személyes kapcsolatot kell ápolnia a rendőri vezetőkkel és a járőrökkel, és képesnek kell lenni megosztani a rendőrséggel a munkájukat segítő információkat. A rendőrség mellett fontos szerepe van a polgárőrségnek is, amely elvileg az önkormányzattól független egyesületként működik, de a gyakorlatban számos ponton tudja segíteni az önkormányzat a polgárőr egyesületeket: üzemanyag-támogatás, gépjármű-támogatás, egyéb pénzügyi segítség. Az előadó véleménye szerint nem az egyesületi forma a legmegfelelőbb a polgárőrségek számára, célszerűbb lenne azokat az önkormányzat rendszerébe integrálni. A felsoroltak mellett a magánbiztonsági szektor is fontos szereplője a településbiztonságnak, mely különösen a vagyonvédelem és rendezvénybiztosítás területén tud elengedhetetlen segítséget nyújtani, amennyiben az önkormányzat meg tudja fizetni.

Bacsaárdi József hangsúlyozta, a szereplők mellett a megfelelő hozzáállás is fontos: legyen a polgármestereknek, jegyzőknek cselekvési kényszerük, hogy tenniük kell valamit a településbiztonság érdekében. Tehát politikai akarat, finansziális feltételek és szakértelem együttesen szükséges ahhoz, hogy az önkormányzat megfelelő lépéseket tudjon tenni a településbiztonság erősítése érdekében. Christján László tanár úr, rendőr dandártábornok irányításával készült egy problématérkép, mely rámutat, milyen komplex problémák állnak fenn az önkormányzati rendészet területén: többek között szerve-

zeti/irányítási, személyi állománnyal kapcsolatos és egyéb problémák. Ezek jó részét az önkormányzatok nem tudják megoldani, így fontos, hogy ösztönözzük a jogalkotót ezek kezelésére. Az előadás konklúziójaként megállapítható, hogy a településbiztonság megvalósításában érdekelt szereplők egymásra utaltak, de ha az önkormányzat jól végzi a dolgát ezen a téren, az a település vezetése számára politikai tőkét is jelenthet.

Füzesy István, Algyő Község alpolgármestere hozzászólásában egyetértett az előadásokban elhangzottakkal és utalt rá, hogy saját tapasztalatai szerint is az egyik legfőbb probléma a létszámhiány, a rendőrséget is ideértve. Ezért szükség lenne a lakosság bevonására is, hogy az egyes lakosok mit tudnának tenni a településbiztonság erősítése érdekében. Ehhez megfelelő ösztönzőrendszer is szükséges lenne, például valamilyen adókedvezmény formájában.

Bacsárdi József zárszavában annak a reményének adott hangot, hogy lesz folytatása ennek a szakmai estnek, akár nagyobb körben is, és hozzá fog tudni járulni ennek a területnek a népszerűsítéséhez és az önkormányzatok tudatos szerepvállalásának erősítéséhez. Hermann Gábor is megköszönte a résztvevőknek a bekapcsolódást és felhívta a figyelmet a Tagozat honlapjára (<https://www.telepulesbiztonsag.hu/>).

VERES Zoltán
megbízott oktató (PPKE JÁK)